

Norsk Arkivråd

Innstilling om organisasjonsendringer

*Organisatoriske justeringer for å
møte Norsk Arkivråds utfordringer de
neste årene.*

Versjon 29. mars 2009

Hvorfor endre organisasjonen Norsk Arkivråd?

Vi ønsker at NA skal være en organisasjon med god ressursutnyttelse, som gir medlemmene et oppdatert faglig tilbud og er en synlig samfunnsaktør.

Oppsummering av de siste årene

De siste årene har vært preget av en debatt om sammenslåing av flere av de norske arkivorganisasjonene. Dette var et spørsmål som ble reist av daværende Riksarkivar Herstad før det 2. Norske arkivmøte i Trondheim i 2005.

En paneldebatt på dette møtet munnet ut i et ønske om å utrede muligheter for samarbeidsformer mellom Norsk Arkivråd (NA), Kommunalt Arkivfaglig Forum (KAF) og Landslaget for lokal- og privatarkiv (LLP). Hver organisasjons generalforsamling utpekte representanter til et utvalg som skulle utrede spørsmålet. Det forelå en innstilling høsten 2006 som ble behandlet i de respektive organisasjoner våren 2007. Alle organisasjoner vedtok å gå videre med arbeidet. NA vedtok noen krav for det videre arbeidet og utpekte nye representanter til en ny utredningsgruppe.

Høsten 2007 forelå en innstilling om sammenslåing som skulle behandles på de respektive generalforsamlinger våren 2008. LLP hadde sin generalforsamling først og der oppnådde ikke forslaget om sammenslåing kvalifisert flertall. Dermed ble prosessen avbrutt og forslaget ble ikke behandlet på KAF og NA sine generalforsamlinger. NAs generalforsamling ba landsstyret komme med forslag til forbedring av egen organisasjon.

Årsmøtet i Kommunalt Arkivfaglig Forum (KAF) vedtok i 2008 å legge ned organisasjonen med virkning fra 1.1. 2009 Norsk Arkivråd har mottatt en formell henvendelse fra styret i KAF om tilslutning. NA har sagt at vi blant annet vil arrangere seminar spesielt rettet mot kommunal sektor.

Grunnlaget for arbeidet med organisasjonsutvikling

I forbindelse med arbeidet med sammenslåing var det mange ting som ble gjennomgått på nytt. I løpet av prosessen så landsstyret et behov for å utvikle organisasjonen. Dette er en naturlig prosess, siden det ikke har vært foretatt vesentlige endringer i NA siden omorganiseringen i 2002.

Vedtak fra generalforsamlingen 2008

"Landsstyret i Norsk Arkivråd skal arbeide for en utvikling av Norsk Arkivråd, og legge frem forslag til organisasjonsforbedringer på neste generalforsamling."

Ny arbeidsgruppe i NA

For å forberede et slikt vedtak nedsatte Landsstyret en arbeidsgruppe på sitt møte i juni.

Den har bestått av:

Torill Tørlen, leder av Landsstyret

Else Marie Moe, regionsleder Sør

Vilde Ronge, 1. vara Landsstyret

Geir Magnus Walderhaug, Kursutvalget

Marianne Gran, sekretariatsleder

Hva ønsker man å oppnå med organisasjonsendringer?

Arbeidsgruppen har drøftet organisasjonen slik den framstår i vedtektene og dokumentet som drøfter sammenslåing. I tillegg har arbeidsgruppen tatt utgangspunkt i synspunkter som kom fram på fellesmøte for alle tillitsvalgte høsten 2008. Noen av områdene som kom fram er:

- NA må være mer synlig overfor beslutningstakere på ulike nivåer
- Organisasjonen må i større grad bidra til å styrke profesjonsidentiteten
- Medlemmene i NA trenger enda sterkere kompetanseheving og på helt nye områder enn før
- Større kontakt med medlemsgruppen i form av større aktivitet og en mer synlig organisasjon overfor medlemmene

Vi ønsker å foreta organisatoriske justeringer som kan implementeres i organisasjonen uten at dette skal gå ut over den normale driften. Vi ønsker også å styrke deler av organisasjonen som vi ser ikke har nok faglige/personlige ressurser pr. i dag, samt sørge for at organisasjonen samlet blir drevet mer målstyrt og profesjonelt.

De forslag til endringer arbeidsgruppen legger frem for generalforsamlingen i 2009 er uthevet i teksten under.

Skisse til ny organisasjon

Arbeidsgruppen vil her legge frem sine synspunkter om de utfordringer NA har som organisasjon. I det følgende skal vi forsøke å beskrive hvordan Arbeidsgruppen på sikt ser for seg en ny organisasjon. Alt er ikke ferdigdrøftet eller tilstrekkelig utredet til at vi kan komme med et fullstendig forslag til ny organisasjonsstruktur. Vi vil antyde hvilke prinsipper vi mener bør legges til grunn for det videre arbeidet og hvor det trengs ytterligere utredning og drøfting.

Formålsparagrafen

Arbeidsgruppen ønsker en formålsparagraf som er noe mer overordnet enn dagens. Våre definerte mål ligger egentlig et nivå over det som kommer frem i formålsparagrafen. Slik paragrafen er utformet nå er den for praktisk rettet, nærmest som en handlingsplan. Utvalget mener at det bør foreslås endringer i formålsparagrafen. Den bør si noe om:

- Utvikling av profesjonen
- Organisasjonens ønskede rolle

Utvikling av en ny formålsparagraf bør være en del av det videre arbeidet med organisasjonsutviklingen.

Kurs og seminarer

Kurs- og seminarutviklingen er på mange måter kjernevirksomheten i NA sitt arbeid. Både i forhold til målsettingen om opplæring og utvikling av medlemmenes profesjonskompetanse og i forhold til at dette gir inntekter som kan drive resten av virksomheten i organisasjonen. Derfor må dette arbeidet ha en framtrødd plass i organiseringen av NA.

Landsstyret har det overordnede ansvaret for all virksomhet og må derfor sette rammene som disse utvalgene skal jobbe innenfor. Landsstyret skal sette inntjeningskrav, gi innspill til utvikling av nye kurs og seminarer og angi antall kurs og seminarer som skal gjennomføres.

NA's erfaring de siste årene er at kursutvalget er "overarbeidet". **Vi foreslår derfor at kursutvalget i denne omgang utvides med 3 nye medlemmer, slik at dette utvalget får totalt 6 medlemmer. For øvrig med samme struktur som tidligere, en leder og to medlemmer valgt som vara til landsstyret.**

På sikt vil vi foreslå en deling av arbeidet i to. Altså et eget Seminarutvalg og at Kursutvalget konsentrerer seg om nettopp kursvirksomheten.

Utredning av en deling til to utvalg bør være en del av det videre arbeidet med organisasjonsutviklingen.

Arbeidsgruppen mener at begge disse gruppene må være representert i Landsstyret ved sin leder, siden aktiviteten er så sentral for NA. Det er nok også viktig at disse to utvalgene har ett fellesmøte i året slik at de er samstemt i forståelsen av arbeidsdelingen mellom de to utvalgene. Sekretariatet har hovedansvaret for kursavviklingen og det tekniske arbeidet med seminarene.

Kursutvalg

Arbeidsgruppen foreslår at Kursutvalget består av fire personer samt at sekretariatet møter etter behov. Utvalget skal utvikle og vedlikeholde kursinnhold som basis for kursvirksomheten. Videre skal de lage ordninger for og delta i rekrutteringen av kursinstruktører.

Kursutvalget skal arbeide med utvikling av nye kurs. De skal også arbeide med ordninger for rekruttering og oppfølging av kursinstruktører. Utvalget skal samarbeide med sekretariatet om rekruttering av nye instruktører.

Arbeidsgruppen ser at medlemmene i NA trenger enda sterkere kompetanseheving framover og gjerne på områder som vi ikke har hatt tilbud innenfor tidligere.

Vi ser i dag at vi får sterkere konkurranse fra mange aktører, derfor er det viktig at det NA tilbyr er gjennomtenkt og holder en høy kvalitet.

En viktig utfordring framover vil være å forholde seg til at store deler av medlemmene har arkivutdanning i tillegg til praksis. Andre har høyere utdanning og praksis. Mens den nye gruppen blir de som har arkivutdanning men ingen praksis. Kursutvalget får mange utfordringer og trenger å konsentrere seg om å utvikle kurstilbudet.

Sekretariatsleder deltar på utvalgets møter.

Kursutvalgets arbeidsoppgaver og avklaring av forholdet til Landsstyret bør være en del av det videre arbeidet med organisasjonsutviklingen.

Seminarutvalg

Arbeidsgruppen foreslår at et Seminarutvalg bestående av fire personer som skal organisere og arrangere seminarer. Utvikling av nye seminarkonsepter og kontakt mot arkivfaglige miljøer ligger også under utvalgets arbeidsområde. Utvalget vil kunne opprette ad-hoc grupper til å ha ansvar for enkeltseminarer. (eksempelvis helseseminar, seminar for privat og kommunal sektor etc.)

Sekretariatsleder deltar på utvalgets møter.

Seminarutvalgets arbeidsoppgaver og avklaring av forholdet til Landsstyret bør være en del av det videre arbeidet med organisasjonsutviklingen.

Sektorer

De siste årene har det igjen framstått et behov for å tenke på noe av arbeidet i forhold til sektorer. De første årene etter at NA ble opprettet var det den hovedsakelige inndelingen av organisasjonen. Deretter valgte man en regionsinndeling av arbeidet.

NA har hvert år siden 2002 avholdt seminar for helseforetakene. I forbindelse med nedleggelse av KAF har Landsstyret i NA vedtatt at det skal arrangeres årlige seminar for kommunal sektor fra og med 2009. Det har også vært diskutert å tilby seminar for justissektoren og for universitets- og høyskolesektoren.

I tillegg har mange vært opptatt av hvilke tilbud som kan utvikles mot privat sektor. Selv om private virksomheter ikke nødvendigvis har like behov, har de likevel det fellestrekket at de må forholde seg til internasjonalt regelverk og standarder i det daglige.

Arbeidsgruppen har kommet fram til at det ikke er ønskelig å løse spørsmålet om å gi sektorer et tilbud ved hjelp av organisatoriske endringer. Det skal fortsatt være en målsetting for NA å øke sitt tilbud til bestemte sektorer, men det må skje ved de aktiviteter som NA utøver.

Arbeidsgruppen foreslår derfor at den videre organisasjonsutviklingen legger til grunn at sektorer ikke er en organisatorisk enhet i vedtektene.

Regionsutvalg

Regionene er noe av det de fleste oppfatter som bra ved NA. Samtidig som mange opplever at regionene ikke alltid fungerer optimalt.

Regionene er store og det er en tendens til at mye av aktiviteten foregår der de valgte i regionsstyret oppholder seg. Det er viktig å sette på dagsorden en diskusjon om hvordan man lokalt kan utvikle former for aktivitet. Slik aktivitet må være åpen for alle medlemmer i området.

Arbeidsgruppen har diskutert spørsmålet om antall regioner. Utifra størrelsen på enkelte regioner og det faktum at Region Øst utgjør over halvparten av medlemmene er det relevant å vurdere å se på regionsgrensene.

Arbeidsgruppen er av den oppfatning at en endring i antall regioner, forutsetter en annen sammensetning av landsstyret enn det NA har i dag. Med dagens modell vil flere regioner tilsi flere medlemmer i Landsstyret, siden Regionsleder automatisk sitter i Landsstyret.

Arbeidsgruppen viser til drøftingen av Landsstyret og dets funksjon og sammensetning i dette dokumentet. Der drøftes også en modell hvor ikke alle regionslederne sitter i Landsstyret, men at det opprettes et regionsmøte for å drøfte felles utfordringer og utveksle arbeidsformer og andre erfaringer.

Arbeidsgruppens forslag er å opprette et regionsmøte som skal være et møte mellom lederne i alle regionsutvalgene. På regionsmøtene skal rapportering og arkivfaglige diskusjoner stå på agendaen. Disse møtene bør avholdes minst en gang hvert halvår.

Regionsmøtene skal være en arena for informasjon mellom regionene og mellom regioner og landsstyre. Regionsmøtene er også et viktig element i organisasjonsbyggingen og vil være

med på å skape en felles identitet i organisasjonen. Det er viktig at regionsutvalgene ikke er en "organisasjon i organisasjonen", men et integrert og deltagende organisasjonsledd.

Regionsmøtet velger 2 av regionslederne som representanter i landsstyret. De regionsansvarlige i Landsstyret vil ha ansvar for den løpende kontakten mellom regionene og Landsstyret. En av disse vil være ansvarlig for å organisere og lede regionsmøtene.

Regionsutvalgene består av regionens representant i regionsmøtet (leder) og to medlemmer, som også er dennes vararepresentanter i regionsmøtene. Alle vil være valgt av generalforsamlingen. Regionslederen har ansvaret for innkalling av vararepresentant fra sin region til regionsmøte, og melder fra til regionmøtets leder om dette.

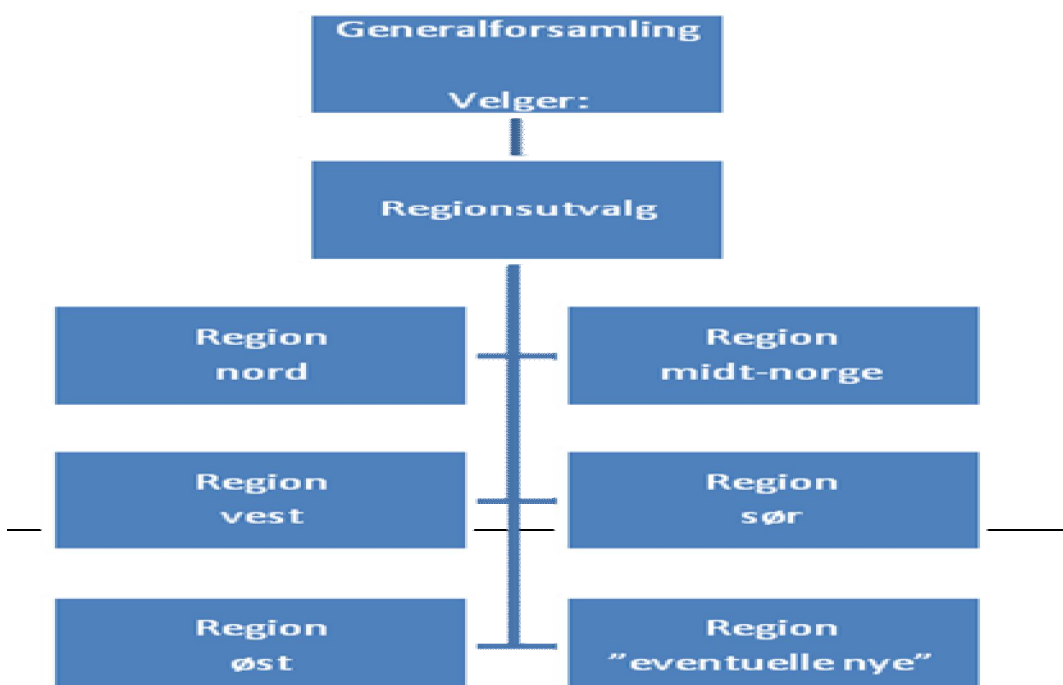
Den enkelte regionsutvalg har følgende oppgaver:

- Arrangere minst to medlemsmøter med faglig innhold pr. år, gjerne kombinert med sosiale sammenkomster
- Bidra til nettverksbygging innenfor regionen.
- Utarbeide forslag til handlingsplan og årsmelding fra regionen for framlegging til Landsmøtet.
- Rapportering til hvert regionsmøte om egenaktivitet
- Arrangering av kurs: Regionene har ansvaret for å bistå sekretariatet med å finne egnede kurslokaler og for å gjennomføre kursledelse i sin egen region.
- Arrangering av seminarer: Det enkelte region kan ha, i samarbeid med seminarutvalget, ansvaret for praktisk gjennomføring av seminarer i sin region.

Regionsmøtet har følgende oppgaver:

- Vurdere hvilke tiltak som må settes i gang for å få bedre aktivitet i regionene.
- Utveksle erfaringer
- Uttale seg i enkeltsaker gjennom landsstyrerepresentantene.

I den videre organisasjonsutvikling mener Arbeidsgruppen denne modellen bør utredes nærmere. Det vil også være nødvendig å se på økonomi og tildeling av midler til regionene som følge av en slik endret organisering.

Arkivråd og publikasjoner

Arkivråd skal være et medlemsblad for Norsk Arkivråd (NA). Det utkommer med fire nummer i året. Arkivråd skal være et blad som treffer alle i målgruppen hvilket vil si at man må ha et bredt arkivfaglig spekter. Innholdet skal ha en balanse mellom artikler med faglig tyngde, matnyttighet, informativt småstoff og mer uformelle innlegg og kommentarer. Ambisjonen er at bladet skal være slik at det blir "obligatorisk" for arkivarer å lese fra perm til perm uavhengig av hvilken sektor du jobber i.

Mange opplever at Arkivråd lever et liv litt på siden av resten av organisasjonen i øyeblikket. Det er også litt uklart om det skal være et tidsskrift eller et magasin i sin nåværende profil. I dag består redaksjonen av tre likestilte valgte som utgjør et redaksjonsråd. Noe som kanskje gir litt uklare ansvarsforhold.

Arbeidsgruppen mener at organisatoriske endringer er nødvendig for å strømlinjeforme Arkivråd som produkt.

Ansvarlig redaktør for Arkivråd er i dag leder av NA. Slik ønsker vi det fortsatt skal være. **I tillegg foreslår Arbeidsgruppen å utpeke en utøvende redaktør for bladet, en som er ansvarlig for daglig drift og utgivelse av Arkivråd.**

Det er den utøvende redaktøren for bladet som skal ha det koordinerende ansvaret for å få det innholdsmessige på plass; bestemme temaer, få tak i bidragsyttere, purre frister, osv. Sekretariatsleder vil være redaksjonssekretær. Det innebærer bl.a. å påta seg det praktiske rundt utgivelsen av bladet; kontakt med trykkeri, vedlikehold av adresselister, utsendelse, osv.

Videre foreslår vi å opprettholde et redaksjonsutvalg som består av tre medlemmer, foruten den utøvende redaktøren. Det er sistnevntes ansvar å sørge for at utvalget møtes ofte nok til å sikre faglig kontinuitet i Arkivråd og dessuten å fordele og delegere arbeidet.

Vi foreslår at den utøvende redaktøren skal være valgt av generalforsamling. Det samme gjelder de tre øvrige medlemmene av redaksjonsutvalget.

Vi foreslår at den utøvende redaktøren får honorar og at dette settes til kr 40 000 i året, dvs. kr 10 000 pr nummer. Dette er et viktig insitament for å ansvarliggjøre og gi utøvende redaktør rom for arbeidet.

Den utøvende redaktøren møter i landsstyret. Dette mener vi er en forutsetning for å få et medlemsblad som lever med organisasjonen.

Leder av NA skal ha møterett i redaksjonsutvalget.

Arbeidsgruppen ser ikke grunnlag for å utvide antall publikasjoner knyttet direkte til NA i den nærmeste framtid.

Det er riktignok en prioritert oppgave å videreutvikle nettsidene men oppfatter at denne oppgaven bør knyttes til sekretariatet i samarbeid med de forskjellige styrer og utvalg.

NA bør delta i arbeidet som ABM-utvikling har igangsatt for få i gang et arkivfaglig tidsskrift.

Arbeidsgruppen foreslår endringene for Arkivråd som vedtektsendringer i 2009. I den videre organisasjonsutviklingen mener Arbeidsgruppen det er grunnlag for å se på Redaktørens forhold til Landsstyret. I de foreslåtte endringer har redaktøren møterett. Det har blitt reist spørsmål om redaktøren bør sitte som fullverdig medlem av Landsstyret.

Valgkomiteen

Erfaringene viser at det å sitte i et slikt utvalg innebærer en del arbeid, derfor kan fire år være lang tid. **Derfor foreslår Arbeidsgruppen at valgperioden for valgkomiteen forkortes til to år og at det velges to personer av gangen.**

Landsstyret

Landsstyrets sammensetning må avspeile aktiviteten i organisasjonen. Samtidig må Landsstyret ha tilstrekkelig tid til å prioritere overordnede prinsipielle spørsmål, som for eksempel:

- utadrettet virksomhet mot myndigheter og organisasjoner
- utvikling av "arkivpolitisk" tenkning

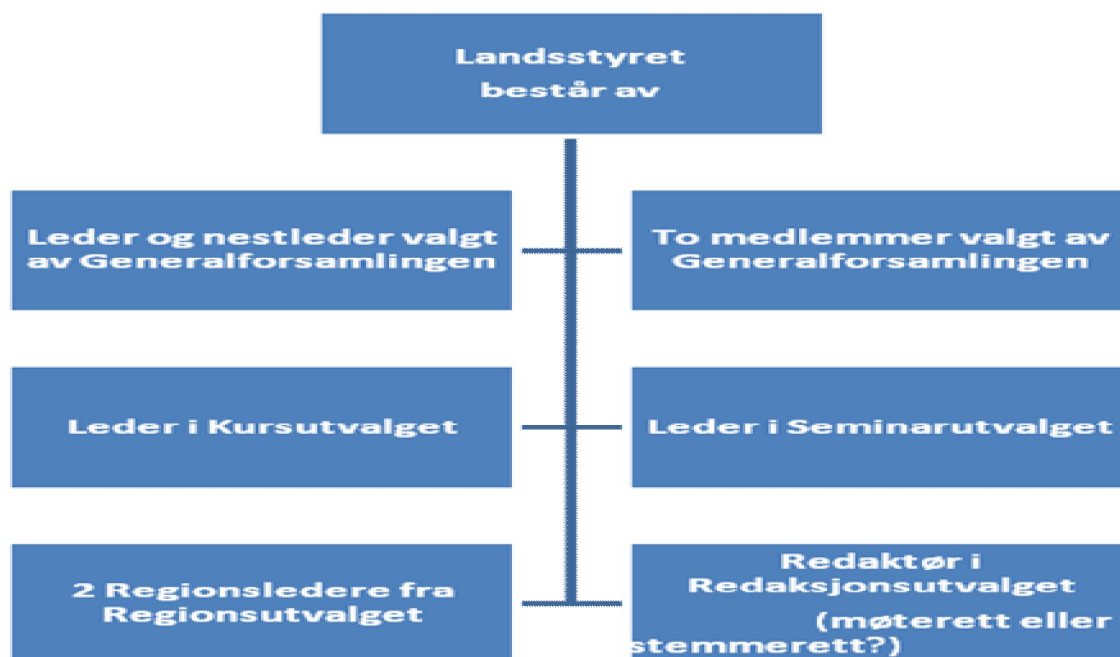
Landsstyret bør ikke først og fremst være et "driftsorgan" men styre organisasjonen på grunnlag av de retningslinjer som er trukket opp av Generalforsamling. Det betyr at flere driftsoppgaver må overlates til sekretariatet og de utvalg som har spesifikke oppgaver, enten de er valgt av Generalforsamlingen eller oppnevnt av Landsstyret.

Arbeidsgruppen mener derfor at Landsstyret i en ny modell ikke bør være for stort men ha evne til å utføre oppgaver som frivillig arbeid. Under ser du modellen vi ser for oss etter neste runde med organisasjonsutvikling. Dette fordi vi mener at regionsmodell og kurs og seminarvirksomheten bør drøftes og legges om før en omlegging av landsstyret kan skje.

Arbeidsgruppen mener at den videre organisasjonsutviklingen bør legge prinsippene over til grunn.

Gruppen foreslår en endring i sammensetningen i landsstyret, nemlig at leder for redaksjonsutvalget har møterett i landsstyret.

Gruppen foreslår også at leder av landsstyret skal motta et honorar. Honoraret settes til kr 60 000,- pr. år. Vi vurderer at dette er et verv som bør honoreres for å sikre at det er praktisk mulig å sette av tilstrekkelig tid til arbeidet vervet innebærer. Honorar vil også gjøre vervet mer attraktivt blant gode kandidater, noe som vil føre til at det kan bli lettere å rekruttere de rette tillitsvalgte til denne oppgaven .

Komiteer under Landsstyret

Vi har drøftet spørsmålet om komiteer oppnevnt av Landsstyret. Vi ser at det vil være nødvendig med forskjellige "ad-hoc" grupper for å utrede forskjellige problemstillinger. De fleste av disse bør være midlertidige arbeidsgrupper som skal utarbeide noe for Landsstyret.

På ett område ser Arbeidsgruppen at det kan være av interesse å ha et fast utvalg. Det gjelder det å følge opp det internasjonale arbeidet. Det er Landsstyret som bør oppnevne denne gruppen for de perioder som de finner naturlig.

Internasjonalt

NA har de siste årene forsøkt å ha et mer bevisst forhold til det internasjonale arbeidet. Arbeidsplanen har hatt et punkt om en plan for internasjonal deltakelse. Det har også vært et systematisk arbeid for å opprette kontakt med søsterorganisasjoner.

Arbeidsgruppen ser det som viktig at dette arbeidet utvikles videre og at det har et nødvendig fokus i organisasjonen, slik at det ikke drukner i annet arbeid.

Arbeidsgruppen mener derfor at det vil være riktig å ha en egen gruppe som har ansvar for dette arbeidet. Det er viktig at det ikke er løsrevet fra Landsstyret, derfor bør leder og nestleder møte der. Samtidig kan det være viktig at det sitter noen som ikke er bundet opp i andre verv som kan konsentrere seg om den internasjonale oppgaven.

Oppgaver kan være:

- Holde kontakt med søsterorganisasjoner i andre land
- Utarbeide plan for deltakelse på internasjonale konferanser
- Forholde seg til samarbeidspartnere i et evt. bistandsprosjekt

29.03.2009

- Forvalte medlemskap i internasjonale organisasjoner

Oppsummering

Arbeidsgruppen har drøftet store deler av organisasjonen, men ser at det gjenstår en del drøfting og arbeid før et helhetlig forslag til organisasjonsendring kan legges fram. På noen få områder har vi konkludert og legger derfor fram noen forslag til vedtektsendringer i 2009.

Arbeidsgruppen anbefaler videre at den skissen som vi har framlagt for organisasjonen legges til grunn for det videre arbeid med organisasjonsutviklingen. Det vil gi grunnlag for at det kan framlegges et helhetlig forslag til generalforsamlingen i 2010.

Organisasjonskart

